

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

ORDYNAT i ORDYNATOR

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Te podobnie brzmiące słowa mają różne znaczenie i różne pochodzenie. ORDYNAT – słowo na pewno znane miłośnikom prozy Mniszkówny i przedwojennego kina – to ‘właściciel ordynacji’, czyli ‘właściciel rodzowego majątku ziemskiego, niepodzielnego i niezbywalnego, przechodzącego z ojca na syna’. ORDYNAT to tytuł grzesnościowy, który na przełomie XVIII i XIX w. został specjalnie utworzony właśnie od słowa ORDYNACJA. ORDYNATOR – wyraz kojarzący się ze szpitalem i jego oddziałami – to ‘lekarz kierujący oddziałem szpitala’, a dawniej ‘lekarz ordynujący w szpitalu, lekarz doglądający chorych’. Ten wyraz również został utworzony na gruncie polszczyzny, mniej więcej pół wieku po ORDYNACIE (pierwszy raz był notowany w tzw. Słowniku wileńskim w 1861 r.), a jego podstawą był czasownik ORDYNOWAĆ w znaczeniu ‘komenderować’, ale także ‘zapisywać choremu lekarstwo’.